

NIKI

Nadbużański

DEMOKRATYCZNY TYGODNIK REGIONALNY

Adres Redakcji i Administracji
CHEŁM, ul. LUBELSKA 69Administracja czynna codziennie
przez niedziel i świąt
od 9 do 12 i od 16 do 18.Redaktor przyjmuje we wtorki
od 10 do 12 i w piątki od 16 do 17

PRENUMERATA:

miesięcznie 0.60 gr.
kwartalnie 1.80 zł.
rocznie 7.20 zł.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 60 zł. Ogłoszenia
drobne 10 groszy za wyraz

Dziecko nie może być głodne!

Słyszymy słowo: dziecko. I zaraz staje nam przed oczami uśmiechnięta buzia bobasa z kolorowej pocztówki, ujrana w przełocie w jakimś wystawowym oknie, widzimy biały wózek, popychany kochającymi dłońmi, słyszymy niemal wesoły szczebiot cienkich głosików. Konie na biegunach, klocki, pluszowe niedźwiedzie — oto nieodłączne atrybuty dzieciństwa...

Ale dziś mamy na myśli inne dziecko. Bo mała istotka o pobladłej, przedwcześnie postarzałej twarzy, rachitycznych nóżkach i smutnych oczach — to także dziecko. Takich dzici jest w Polsce miliony. Ojciec bezrobotny, rozgoryczony nierzadko szturchnie, lub zbeszta o nic — po prostu by na kimś wyrzucić swą złość, swą bezzilę wobec nędzy... Matka zaharowana praniem, handlem ulicznym, chodzeniem na posługi, zarabiając grosze, z których cała, nieraz liczną rodzinę trzeba utrzymać...

Jak taka atmosfera oddziaływała na dzieci? Na te wieczne głodne obdarte dzieci z ciasnych poddaszy, mrocznych suteryn, gdzie gnieździ się po kilkanaście nieraz osób i skąd podczas dnia wygania się dzieci, bo matka pierze i dzieciaki jej przeszkadzają... I idą dzieci na ulicę... „Bawia się”, czepiając się furmanek i aut, czasem zebra, czasem kradną... bo są głodne, bo są pozostawione bez opieki, bez oparcia moralnego.

A co czują matki, widząc, jak ich dzieci marnieją fizycznie i moralnie, a nie mają ani czasu, by dziećmi swymi się zająć, ani środków materialnych, by je nakarmić i odziać — pisać nie trzeba. Niedawno prasa podała wiadomość o matce, która ukradła ciepły paltołek ze sklepu. Nie mogła patrzeć, że jej dziecko sinieje i drży z zimna, podczas gdy na wystawie leży tyle ciepłych, pięknych okryć... Nie wszystkie matki posuwają swą rozpacz, swój bunt aż do takiej ostateczności — inne cierpią w milczeniu, zrezygnowane.

Dzieci — przyszła podwalina kultury polskiej i jej potęgi — dziesiątkowane przez gruźlicę, przez nędzę, karleją fizycznie, wypaczają się moralnie...

Różne towarzystwa dobroczynne mają wprowadzić na celu opiekę nad dzieckiem, ale działalność ich obejmuje przeważnie taką czy inną dzielnicę miasta, są więc kroplą w morzu ogólnej dziecięcej nędzy i krzywdy, nie usuwają klęski. Przy czym akcja ich wywołuje przeważnie wrażenie jałmużnictwa, co z punktu widzenia wychowawczego ma niezmiernie ujemny wpływ na kształtowanie się charakteru dziecka.

Nadchodzi zima. Akcją pomocy zimowej bezrobotnym chcemy objąć wszystkich tej pomocy potrzebujących. Pierwszą naszą troską powinno być zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom, bo one najwięcej naszej pomocy potrzebują. one są najwięcej pokrzywdzone. Wspomnienia dzieciństwa powinny być dla każdego człowieka najpiękniejszymi wspomnieniami, do nich ucieka się przecież najchętniej, jako do upragnionego odpoczynku — po żmudnych chwilach życiowych walk i zmagani. Nie pozwólmy, by pokolenie, co po nas nastąpi, myślało o swym dzieciństwie z goryczą, jeśli nie z nienawiścią.

Wszystkie dzieci w Polsce mu-

szą otrzymać pomoc i to pomoc w dostatecznej ilości. Dostarczenie im tej pomocy jest naszym obowiązkiem względem potomności. Każdy, kto składa część swych dochodów na pomoc zimową bezrobotnym powinien też zdawać sobie sprawę, że tym samym stwarza możliwość uśmiechu na jakiejś zbiedzonej dziecięcej twarzy... Uśmiech, który wywołać można nie wymyślną zabawką, nie kosztownym ubrankiem, a kawałkiem chleba, talerzem gorącej zupy, ciepłem, płynącym z napalonego pieca... Taki uśmiech należy się każdemu polskiemu dziecku, taki uśmiech musimy na twarzy jego wywołać... By kiedyś w przyszłości nie zaciążył nad naszym pokoleniem sąd, żeśmy nie chcieli, czy nie umieli pomóc naszym następcom wyrosnąć na zdrowych, prawych obywateli.

Nie wolno ignorować dobra wspólnego.

Pan premier Sławoj-Składkowski w towarzystwie wojewody warszawskiego Jaroszewicza i wyższych urzędników dokonał inspekcji sklepów i hal targowych w Warszawie.

W wyniku tej lustracji, wobec stwierdzenia braku cenników lub cenników z wyższymi cenami od obowiązujących, względnie fałszywych oznaczeń cen, zostało ukaranych szereg sprzedawców administracyjnie w wysokości po 500 zł., zaś starosta i dzielnicowy przeniesieni zostali za brak dozoru z Warszawy.

Powyższy fakt dowodzi, że sprawa utrzymania cen ustalonych obowiązuje wszystkich i jest sprawą ważną, z punktu państwowego.

Za podbijanie cen --- do Berezy!

Stanowcze zarządzenie p. premiera Sławoj-Składkowskiego.

P. premier gen. Sławoj-Składkowski, w charakterze ministra spraw wewnętrznych, wydał do wojewodów, prezydentów miast i starostów następujący okólnik w sprawie walki z drożyzną:

„Dobroczyńna dla całości gospodarstwa społecznego zwyczajna cen zbóż, wykorzystana została przez elementy spekulacyjne jako pretekst do wywołania niezmiernie nieuzasadnionej fali drożyzny niemal wszystkich artykułów powszedniego użytku.

Rząd przystępuje z energią do walki ze spekulacją i wzywa do pomocy całe społeczeństwo.

Krótkowzroczni egoistyczni wyzyskiwacze ogółu, przez podbijanie cen artykułów pierwszej potrzeby, ukrywanie posiadanego towaru i szerzenie niepokojących pogłosek o mających jakoby nastąpić zwwyżkach cen — będą karani bezlitośnie.

Rozbijają oni zwartość i wzajemne zaufanie obywateli Państwa stwarzając podłoże do nieufności i niezadowolenia.

Dlatego też zarządzam:

1) wszyscy pp. Wojewodowie, Prezydenci Miast i Starostowie oraz podległy im personel poświęcać aż do odwołania przynajmniej jedną godzinę czasu dziennie na osobistą kontrolę cen artykułów powszedniego użytku i akcję walki z drożyzną w terenie;

2) wszystkie władze administracji ogólnej i podległe im organa wzmocnią prowadzoną już akcję walki z drożyzną, opierając się na obowiązujących w tej mierze przepisach prawnych i zarządzeniach;

3) nazwiska winnych spekulacji mają być ogłaszane w dziennikach dla napiętnowania ich, jako szkodników społecznych;

4) wszelkiego rodzaju ulgi i pozbawienia natury administracyjnej, sanitarnej itp. winny być wstrzymane w stosunku do wszystkich przedsiębiorstw i nieruchomości, będących własnością lub w posiadaniu osób winnych spekulacji — aż do zamknięcia tych przedsiębiorstw włącznie;

5) w ciągu tygodnia t. j. do 26.X r. b., a w razie potrzeby i wcześniej przedstawiać mi pp. Wojewodowie umotywowane wnioski na wysłanie szczególnie winnych do Berezy.

Ostrzegam władze administracyjne, że ujemne wyniki w walce ze spekulacją i drożyzną uważać będą za dyskwalifikację z natychmiastowym wyciągnięciem służbowych konsekwencji.

Składajcie ofiary na zimową pomoc dla bezrobotnych. Konto P. K. O. Nr. 70.200.

KSIEGARNIA A. KOWALCZYKA

w Chełmie, ul. Lwowska 9.

OKAZYJNIE

do sprzedania

„Leksykon ilustrowany Trzaski“

Cena wyjątkowo niska

Uczcijmy pamięć

poległych bojowników o niepodległość

Przed niespełna rokiem, na łamach „Kroniki Nadbużańskiej”, została poruszona sprawa uczczenia pamięci bohaterów, którzy oddali swe życie za naszą Niepodległość.

Oddział Związku Legionistów Polskich w Chełmie, przystąpił do pracy nad ustaleniem danych, dotyczących Poległych Legionistów. Zebrany dotąd materiał wskazuje, że w Chełmie jest pochowanych ponad 20 Legionistów, przy czym kilkanaście mogił odnaleziono dzięki informacjom, otrzymanym z Urzędu Wojewódzkiego.

Obecnie Zarząd Związku Legionistów przystępuje do zbiórki funduszy, które zostaną przeznaczone na ekshumację zwłok i budowę wspólnej mogiły, oznaczonej pomnikiem, jako widomym znakiem dobrej woli społeczeństwa chełmskiego — ku pamięci przyszłych pokoleń.

Dotychczas Związek zwrócił się z apelem do Zarządu Miejskiego m. Chełma, Wydziału Powiatowego i Zarządów Gminnych na terenie powiatu chełmskiego, a członkowie Związku Legionistów zapoczątkowali wspomnianą akcję.

Należy liczyć się z tym, że społeczeństwo, samorząd, organizacje i stowarzyszenia przyczynią się do zrealizowania zamierzonego dzieła. Niechaj obywatele nie traktują tego jako dar. To nie będzie darem, lecz spłatą długu. Długu takiego, którego nie są w stanie pokryć żadne skarby świata — bo dług w postaci życia.

Zarząd Związku Legionistów
Polskich Oddział w Chełmie

PIERWSZY CHRZEŚCJAŃSKI
ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI
I ZŁOTNICZO-OPTYCZNY

Józef Mańka

w Chełmie ul. Lubelska 75

Zakład wykonuje wszelkie prace i reperacje wchodzące w zakres zegarmistrzostwa fachowo, szybko i tanio.

Zwracam się do Szanownej Publiczności m. Chełma o łaskawe zainteresowanie się i poparcie firmy mojej swymi cennymi zleceniami.

Przysposobienie Rolnicze.

Dnia 15 października r. b. w Szkole Rolniczej w Okszowie odbyły się egzaminy dla zespołów Przysposobienia Rolniczego z terenu powiatu chełmskiego.

Dnia 16 października r. b. w wyżej wymienionej szkole odbył się Pokaz Przysposobienia Rolniczego.

Szczegółowe informacje o wyniku pracy peerowców i pokazie zamieścimy w następnym numerze.

List wieśniaków z Żukowa

do starosty w Hrubieszowie

Starosta powiatu w Hrubieszowie otrzymał nast. pismo podpisane przez mieszkańców wsi Żuków gmina Miączyn, pow. Hrubieszowski:

My niżej podpisani mieszkańcy wsi Żuków, gm. Miączyn, powiatu hrubieszowskiego, — szczerze żałujący popełnionego czynu krwawego, który miał miejsce w naszej wsi dn. 16-go września r. b. Przepraszamy Pana Starostę jako Przedstawiciela Władz Państwowych i prosimy o darowanie nam tak haniebnego i niepoczytalnego czynu. Czyn ten był przygotowany przez agitatorów, którzy zbalamucili naszą młodzież i nas starszych. Agitatorzy, żerując na naszej naiwności, prowadzili nas do masowego oporu władzy. — Zwracamy się przeto do władz państwowych i prosimy, by przede wszystkim ukarały agitatorów i burzycieli porządku publicznego. Prosimy o ukaranie tych, którzy na terenie naszej miejscowości rozpętali dzikie instynkty, a demagogicznymi hasłami zachęcali do krwawych wystąpień. My chcemy pracować spokojnie na swoich żagach, dla dobra kraju i swoich rodzin.

Na przyszłość nie pozwolimy, by obcy najemnicy zatruli nas nienawiścią serca naszej młodzieży i nas samych. Żałując ogromnie za popełniony czyn przyrzekamy uroczystość, iż będziemy wspólnie z władzami bezpieczeństwa zwalczać burzycieli spokoju i ładu społecznego. Każdego agitatora napotkanego we wsi lub z pośród swoich zobowiązujemy się zdemaskować i wydawać władzom. Jak również każdego czyhającego na cudze życie i mienie demaskować przed władzami, co solidarnie i szczerze stwierdzamy swoimi podpisami: (—) Józef Hapon, Jan Łagowski, Kuluk Paweł, Leon Baraś, Zofia Buzak i dalszych 46 podpisów".

Otwarcie biblioteki wędrowniej w Łukówku

Koło Młodzieży Wiejskiej w Łukówku otrzymało bibliotekę wędrowną. Otwarcie biblioteki nastąpiło w dniu 9-go października b.r. uroczystość. Zaproszeni mieszkańcy Łukówka, przybyli licznie, przeżwając młodzież. Podczas otwarcia biblioteki wygłoszony został referat przez prezesa Koła Młodzieży Wiejskiej B. Koszuka, o celu i zadaniach bibliotek wędrownych.

Na zakończenie wieczoru bibliotekarz zdał sprawozdanie z czytelnictwa w roku ubiegłym, wymieniając najlepszych czytelników, zalecił szanowanie książek, poczem wypożyczył książki.

Szycak.

ZGUBIONO dowód zastawniczy Nr. 539102 wydany przez „Warszawskie Towarzystwo Pożyczkowe na zastaw Ruchomości Spółka Akcyjna" (pl. Napoleona Nr. 2 Warszawa) na zastawiony za sumę zł. 30 pierścionek złotych z brylantem i raucikami.

Stanisława Dziemska.

Jesienny Zjazd Okręgowy

spółdzielni spożywców „Społem"

Ubiegłej niedzieli odbył się w sali Klubu Społecznego jesienny zjazd delegatów spółdzielni spożywców „Społem" okręgu chełmskiego. Zjazdowi, bardzo licznie obeszlanemu przez spółdzielnię (ponad 130 delegatów od 45 spółdzielni) przewodniczył prezes chełmskiej spółdzielczej Rady Okręgowej, prof. Chadaj. Obradowano nad programem przebudowy gospodarczej i społecznej państwa przez spółdzielczość, sprawozdaniem lustratora okręgu o stanie i rozwoju spółdzielczości spożywców w okręgu chełmskim oraz nad planem pracy spółdzielni na nadchodzące trzy tygodnie. Bardzo żywa dyskusja, zwłaszcza nad referowanym przez prof. Chadaję pierwszym punktem: programem prezesa Związku Spółdzielni „Społem", prof. Rapackiego, świadczy o coraz głębszym rozumieniu idei spółdzielczej i przenikaniu jej w masy rolników. Przejawia się to również w liczbnym wzroście spółdzielni spożywców i ich członków, oraz w wynikach materialnych gospodarki spółdzielni, widocznych ze sprawozdania lustratora Oknińskiego, które w odbitkach otrzymali delegaci wszystkich spółdzielni. Na podatny więc grunt padły wytyczne przyszłej

pracy propagandowej i gospodarczej, zreferowane przez podinspektora szk. Strzałkowskiego i kierownika chełmskiej spółdzielni rolniczo-handlowej, Paca. (Zaznaczyć należy, że spółdzielnia „Rolnik" staje się odbiorcą coraz większej ilości surowców, skupiwanych przez spółdzielnię spożywców od swych członków). Zjazd zakończył się wspólnym obiadem delegatów.

Udział w zjeździe oprócz delegatów spółdzielni i członków chełmskiej spółdzielczej Rady Okręgowej wzięli delegaci Rad Okręgowych: Poleskiej i Wołyńskiej. Z ramienia władz administracyjnych i samorządowych byli obecni na zjeździe p. Wicestarosta Illukiewicz i Sekretarz Wydziału Powiatowego p. Szelażek, co świadczy o docenianiu przez władze znaczenia ruchu spółdzielczego, a co delegaci w czasie dyskusji z przyjemnością podkreślili. Obecny był również instruktor powiatowy Kół M. W. „Siew", p. Bocheński i zgórą 20 osób licząca gromada uczniów powiatowej szkoły rolniczej w Okszowie, przyszłych przodowników w życiu gospodarczym i społecznym wsi.

St.

KACIK STRZELECKI

Praca oświatowa w Wojsławicach

Oddział Związku Strzeleckiego w Wojsławicach uzyskał ostatnio świetlicę w gminnym Domu Ludowym umeblowaną przez strzelców, gdzie obecnie spędzają każdy wieczór przy odbiorniku radiowym przez siebie zakupionym.

Część grona nauczycielskiego i sekretarz gminy p. Podkova dyżurując w świetlicy prowadzi pogadanki, ob. Komendant wyklada teorię wyszkolenia. Czynny też jest strzelecki zespół skrzypcowy pracujący pod kierunkiem p. Tałandy nauczyciela, praca tego zespołu trwa do późna wieczorem, pragnie on bowiem swoim występem publicznym uświetnić rocznicę pamiętnego dnia 11 Listopada 1918 r. — Święto Niepodległości. O postępach zespołu i zamiłowaniu do pracy mówi nam fakt dość dobrego opanowania 60 utworów muzycznych.

Niedawno słyszeliśmy przez radio orkiestrę z Leszczan, może w niedługim czasie zespół strzelecki z Wojsławic również usłyszymy.

Brawo strzelcy! Pracujcie nadal tak wytrwale pod kierunkiem swoich wychowawców. Praca Wasza to łamanie ośpałości w jakiej drzemie część społeczeństwa. Nie zważając na trudności które się piętrzą przed Wami!

Wasz znajomy

Migawki sezonowe

W Wojsławicach są chodniki

Wyłażę z wielkiego błota na rynku, staję przed domem Kasy Stefczyka gdzie mieści się Spółdzielnia Spożywców, patrzę o dziwo po obu stronach szosy wiodącej w stronę gminy są ładne chodniki, lepsze jak w większości ulic Chełma. Znajomy mój spółdzielca informuje mię, że Zarząd Gminy pobudził właścicieli przyległych placów, aby zrobili sobie tą przyjemność. — Brawo ale czyżby tak samo nie mogli zrobić mieszkańcy śródmieścia wojsławickiego. Po co... przyzwyczajenie jest drugą naturą — Tyle wieków chodziliśmy pobłocicie, więc i nasze wnuki też mogą pływać w nim.

Pamiętajcie szanowni obywatele śródmieścia, a raczej mieszkańcy rynku, że gdy znajdzie się bruk i chodniki, to interesy wasze ucierpią na tem, gdyż nikt nie przypłynie do miasta.

Wiadomo... po błocie lżej.

Wpłacili na F. O. N. do Gminnego Komitetu --- gm. Krzywiczki

Kol. Antonin 16 zł. 45 groszy, folwark Antonin — dzierżawca p. Lorentz Leon 75 zł., w. Deputycze Królewskie 55 zł. 5 gr., kol. Deputycze Królewskie 24 zł. 7 gr., kol. Deputycze Nowe 4 zł. 96 gr., kol. Gotówka Niemiecka 44 zł. 43 gr., kol. Karolinów 86 zł. 50 gr., wieś Kozia Gotówka 7 zł. 75 gr., wieś Ludwinów 10 zł., kol. Krzywice 11 zł. 68 gr., wieś Okszów 21 zł., kol. Okszów 11 zł. 64 gr., wieś Stańków 8 zł. 90 gr., kol. Uher 46 zł. 50 gr., wieś Weremowice 55 zł. 72 gr., kol. Wolwinów 29 zł. 89 gr., kol. Wojniaki 23 zł. 03 gr., wieś Zagroda 50 zł. 55 gr., kol. Żółtańce 51 zł. 70 gr...

Wójt gminy
J. Hołysz

Expres Lubelski podaje:

Dzięki naiwności wieśniaka pośrednik zarobił w ciągu kwadransa 15 zł.

W dniu 8 bm. Władysław Pyszniak z Zemborzyc sprzedał w Lublinie buhajka na oko z obowiązkiem dostarczenia go na Giełdę Mięsną w Lublinie.

Nowonabywca przy pomocy naiwnego Pyszniaka sprowadził buhajka na Giełdę i od ręki sprzedał go za pośrednictwem przysięgłego maklera giełdowego po cenie 44 gr. za kilogram, co pośrednikowi dało w ciągu kwadransa 15 zł. czystego zysku, licząc już po potrąceniu kosztów giełdowych.

Wypadki wyzyskiwania przez pośredników naiwności rolników są zbyt częste, aby można było o nich nie pisać.

Akcja na Fundusz Obrony Narodowej.

Dotychczasowa akcja zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej na terenie powiatu chełmskiego daje bardzo dobre rezultaty. Fundusze wpływają do lokalnych Komitetów zbiórki i bezpośrednio do K. K. O. w Chełmie.

Przypuszczać należy, że nie będzie jednostek nawet, któreby w tej akcji nie wzięły udziału. Jest to zupełnie uzasadnione, gdyż cel zbiórki, to cel narodu, od którego mógłby się kryć tylko nielojalny obywatel.

W bieżących numerach naszego pisma podawaliśmy dotychczas nazwiska osób i organizacji, które wpłaciły na F. O. N. Ponieważ ilość osób i instytucji zwiększa się, tak dalece, że wykazy te zajmują nam wiele skąpego miejsca, będziemy czynili notowania tylko terenowo i fakty szczególne. Mamy przeświadczenie, że dający na F. O. N. nie ubiega się o to, ażeby nazwisko jego koniecznie publikowano, może tylko w tym wypadku, gdyby chodziło o pobudzenie kogo innego, w takim razie na życzenie zamieścimy zawsze.

Na F.O.N. wpłacili:

Pracownicy Wydziału Pow, zł. 35.52
" Woj. Komun. Szpitala
Pszcz. zł. 58.30.
Gminny Komitet F.O.N. w Turce
zł. 183.—
Zw. Zawod. Prac. Miejskich w
Chełmie zł. 81.75
Rolnicy pow. Chełmskiego zł. 533.70
Mieszkańcy os. Rejowiec " 36.35
Sołtysi gm. " 33.—
Radni " 69.—
Członkowie Zarządu gm Rejowiec
zł. 15.—
Pracow. gm. Wojsławice zł. 9.07
Sołtysi " 7.62
Pracownicy "K.K.O. Chełm zł. 17.10
Zarząd gm. Krzywiczki zł. 417.62

Naucz się rachunkowości.

Związek Księgowych w Polsce i Instytut Oświaty Pracowniczej uruchamiają kursy i wykłady systemem listownym:

1) dla samodzielnych księgowych na stanowiska rzeczoznawców księgowości, szefów księgowości, rachuby, naczelnych lub głównych księgowych i t. p.,
2) dla pomocników księgowych lnb personelu księgowości — na stanowiska samodzielnych księgowych,
3) księgowości branż i rodzajów przedsiębiorstw oraz wykłady poszczególnych przedmiotów.

Nie opuszczając miejsca zamieszkania i nie przerywając pracy zarobkowej, można wyszkolić się i uzyskać kwalifikacje, upoważniające do ubiegania się o stanowiska wyżej wymienione, jak również przejść kurs księgowości danej branży czy rodzaju przedsiębiorstwa i być przez dane branżę i przedsiębiorstwa poszukiwanym, bo specjalnie dla nich wyszkolonym pracownikiem.

Wszelkich bliższych informacji o omawianych kursach i wykładach udziela Związek Księgowych w Polsce, Warszawa, ul. Żłota 6.

Ceny zbóż w Chełmie

W dniu 21 października 1936 r. Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Chełmie ogłosiła ceny orientacyjne zbóż:

Żyto za 100 kg.	zł.	16.50
Pszenica " " "	"	24.70
Jęczmień " " "	"	18.—
Owies " " "	"	14.80
Ziemniaki " " "	"	3.70
Jaja kopa " " "	"	4.—

CHRZEŚCIJAŃSKA
PRACOWNIA KAPELUSZY
DAMSKICH
W CHEŁMIE
przy ul. Lubelskiej 75
zaopatrzona w najnowsze
modele poleca się łaskawej
pamięci Sz. Klientelek.
CENY ZNIŻONE.

Zamiast kwiatów na trumnę s. p. Magistra Michała Walewskiego składam złotych 10 na F. O. N. do Redakcji „Kroniki Nadbużańskiej”.
Grzegorz Dziemski

OD REDAKCJI

Pieniądze zostały wpłacone w dniu 21 bm. do K. K. O. w Chełmie na Fundusz Obrony Narodowej.

Ku uczczeniu pamięci Wacława Michała Walewskiego Związek Lekarzy państwa polskiego oddział Chełm złożył ofiarę 25 zł. na rzecz sierot T-wa Dobroczynności zamiast wieńca na grób.

PO TYGODNIU SZKOŁY POWSZECHNEJ.

Trzeci Tydzień Szkoły Powszechnej już minął. Jakie są jego wyniki? Niewątpliwie, są one moralne i materialne. Obserwując akcję obywateli, którzy przystąpili do współpracy w Tygodniu, akcję prasy i komunikaty radiowe, stwierdzić musimy, że w tym Tygodniu akcję propagandową poszerzono i pogłębiono. O dotychczasowym dorobku T-wa dowiedział się każdy obywatel, a sprawa, objęta Tygodniem Szk. Pow. stała się nam wszystkim bliższa i droższa. Dowiedzieliśmy się, że T-wo P.B.P.S.P. w przeciągu trzech lat dokonało wielkiego dzieła, a zadania na przyszłość są jeszcze większe, gdyż wiążą się z losami i rozwojem państwa.

Co zrobiliśmy w tym zakresie u nas w Chełmie? Oto rzuciliśmy aktualne hasło: Budujemy szkołę na Pilichonkach. Tydzień Szkoły Pow. rozpoczął się u nas już 1.X. propaganda, przeprowadzona przez same dzieci szkół powszechnych. Oto codziennie w obydwu kinach przemawiało pomiędzy seansami po troje dzieci. Przemówienia te trwały przez 5 dni. Proste słowa, dobrane przez same dzieci, zapewne trafiły rodzicom do przekonania, gdyż były rześkie okłaskiwane. W dniu 4. X. młodzież wszystkich szkół chełmskich wzięła udział w nabożeństwie na Górze, zaś po nabożeństwie zgromadziła się na placu św. Ducha, gdzie wysłuchiwała okolicznościowego przemówienia. Następnie marszem gwałtownym ruszyła w kierunku swoich szkół, niosąc transparenty, na których widniały hasła T-wa. Bardzo ładna, miła i ciekawa impreza odbyła się w dniu 11. X. na Górze. Tytuł tej imprezy — „Dzieci Rodzicom”. Niestety, żałować należy, że mało rodziców zainteresowało się tym, co im dzieci przygotowały. Rodzice, którzy przełożyli kino nad tę imprezę, stracili na tym dużo, bo mieli okazję przyjemnie spędzić 2 godziny i przyczynić się dobrej sprawie.

Przed Tygodniem zorganizowany został Komitet Obywatelski, który wyłonił 3 sekcje: finansową, zbiorczą i imprezową. Poszczególne sekcje przystąpiły natychmiast do pracy, sprzedając materiał propagandowy, organizując zbiórki uliczne oraz imprezy, jak „czarna kawa”, zabawę dziecięcą, przedstawienie i wyświetlanie przezroczy.

Przejdźmy kolejno do wyników finansowych na terenie samego m. Chełma. Dochód przedstawia się następująco.

1. Czarna kawa i deklaracje	453 zł. 08 gr
2. Zbiórki uliczne	299 zł. 40 gr
3. Imprezy	43 zł. 88 gr
4. Teatr Wotyński	38 zł. — gr
5. Proc. od zabawy w Klubie Społecznym	54 zł. — gr
6. Materiały propagandowe	100 zł. — gr
Razem	988 zł. 37 gr.

Zaznaczyć należy, że kwota ta nie jest jeszcze ostateczna, gdyż sporo materiału propagandowego

jest w rozsprzedaży, a nadto w Chełmie jest jeszcze 7 kół, które pracują w swoim zakresie i oddzielnie przesyłają pieniądze.

Podkreślenia godny jest również fakt, że wynikiem trzeciego Tygodnia jest nowe Koło w Chełmie, które jest w stadium organizacji, a organizatorką tego Koła jest p. prof. Denkiewiczowa. Nie wątpimy, że obywatele dobrej woli zapiszą się

do tego Koła i przyczynią się swą drobną składką do realizacji tak ważnego zadania.

Jednocześnie nadmieniamy, że ostateczne sprawozdanie z Tyg. Szk. Pow. podamy po całkowitem zlikwidowaniu spraw z nim związanych, dołączając również sprawozdanie z całego obwodu chełmskiego.

Kom.

Z kraju i ze świata

30 dni pracy dla Państwa.

Ustawa dotychczas przewidywała, że ci mężczyźni, którzy nie służyli w wojsku pomimo zdolności, obowiązani byli płacić tzw. podatek wojskowy.

Rada Ministrów rozpatrywała projekt, który w krótkie będzie ogłoszony jako dekret P. Prezydenta Rzplitej zmieniający dotychczasową zasadę, gdyż wprowadza zastępczą służbę wojskową.

Zasada zastępczej służby wojskowej jest: kto nie służył w wojsku, musi dać państwu bezpłatnie 30 dni pracy w ciągu 5-ciu lat.

Radiofonizacja kraju.

W najbliższym czasie okaże się zarządzenie Pana Ministra Pocht i telegrafów w sprawie opłat radiowych, mające na celu dalsze spopularyzowanie radia wśród najszerszych warstw społeczeństwa, przez niżenie abonamentu.

Obniżka opłat radiowych będzie dotyczyć detektorowiczów, abonament radiowy od odbiorników detektorowych będzie wynosił dla wszystkich 1 zł. miesięcznie, t.j. w tej wysokości jak dotychczas dla mańrolnych.

Zapowiedź ślubu Jana Kiepur z Martą Eggerth. Słynny nasz śpiewak Jan Kiepur wstępuje w związek małżeński, z artystką filmową Martą Eggerth, z pochodzenia Niemką. Zapowiedź ukazała się w Kato-wicach na tablicy magistrackiej urzędowo.

Zalesienie piasków.

Wydział powiatowy w Ciechanowie wykupił od drobnych rolników wydmy piaszczyste w ilości 90 ha, z których 75 ha zostało natychmiast zalesione.

Rolnicy zachęteni przykładem Wydziału Powiatowego zaprzestali dalszej sprzedaży lotnych piasków, natomiast przystąpili sami do zalesiania swych nieużytków. W ten sposób na pustynnych lotnych piaskach w powiecie ciechanowskim, woj. warszawskiego wyrastają oazy.

Poziomki owocują

Na pomorzu, w lasach „Szwajcarii kaszubskiej” poraz drugi zaczęły owocować poziomki, owoc narazie nie dojrzały.

Pomniki z cmentarzy wojskowych na licytacji. Rada miejska w Hranicach na Morawach (Czechosłowacja) uchwaliła zlikwidować cmentarz wojskowy z czasów wojny światowej, a wszystkie znajdujące się tam pomniki sprzedać na licytacji.

Wśród pomników znajduje się jeden poświęcony żołnierzom polskim, poległym w czasie wojny światowej, na którym widnieje napis: „Przechodniu, idź do Polski i powiedz, że tu spoczywają jej synowie, którzy wierni przykazaniom ojczyzny legli w boju 1914—1918”. I ten pomnik ma być sprzedany w drodze licytacji.

Rozruchy w Indjach

W Bombaju doszło do krwawych starć pomiędzy hindusami i muzułmanami, rozgrabiono szereg sklepów. W rozruchach zostało 38 zabitych, a 360 osób odniosło rany. Zatarł wynikł na tle religijnym.

W Gdańsku terror hitlerowski. Po rozwiązaniu partii socjali-

stycznej na terenie wolnego miasta Gdańska, bojówka hitlerowska napadła w nocy na dom b. socjalistycznego senatora Karola Rehberga. Napastnicy wybili wszystkie szyby, mieszkani zdemolowali do szczerbiny. Wszelkie zebrania Centrum Katolickiego są rozbijane przez bojówki.

Włoska misja wojskowa z ziemią na kopiec Marszałka Piłsudskiego

Mussolini imieniem swoim i armii włoskiej wysłał specjalną misję z ziemią rzymską na kopiec Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu. W skład komisji wchodzi czterech generałów. Na urnie z ziemią znajduje się następujący napis w języku włoskim: „Tu jest ziemia, którą Rzym ofiaruje, aby uczcić pamięć Józefa Piłsudskiego. — Październik 1936 r. — 14 roku ery faszystowskiej”.

Strajki we Francji

Rząd Bluma — socjalistyczny od chwili swego istnienia ma stałe kłopoty z masowymi strajkami. Zdaje się, że wszystkie partie socjalistyczne powinny zaniechać takiego sposobu walki, ułatwić rządowi normalną pracę nad ułożeniem nowego porządku społecznego, tymczasem jest naodwrot, dowodzi to, że działaczom nie chodzi o rzeczywiste dobro mas pracujących, lecz o ich własną sytuację i że komuniści z nikim nie pogodzą się.

Sytuacja strajkowa we Francji jest nadal nie wyjaśniona. Flisacy mimo zobowiązania przez ich delegata, w dalszym ciągu strajkują, w cukrowni Toury, w okolicach Chartes strajk pod przymusem robotników sezonowych rolnych. W całym szeregu okolic w fabrykach strajki trwają.

Wiadomości z Hiszpanji

Wojska powstańcze wolno, lecz stale posuwają się naprzód, zbliżają się do Madrytu. Dzienniki stwierdzają, że Madryt padnie w najbliższym czasie. Z drugiej zaś strony prasa rządu madryckiego zapewnia zwycięstwo wojsk rządowych i publikuje rozkaz głównego dowódcy sił zbrojnych, w którym m. i. powiedziane jest: „Oddziały, które nie mogą posunąć się naprzód, nie mają prawa porzucać swoich posterunków i winny raczej umrzeć, niż cofnąć się choćby o krok”.

200 dni bez pożywienia

W Bombaju, asceta z sekty Dżajnow z Pendzabu Mini Shoi Mirsialii pości już 200 dni, od 57 dni asceta nie wziął do ust kropli wody. W ten sposób protestuje przeciw sporom między różnymi sektami i chce je skłonić do zgody.

Jest to pierwszy wypadek głodowania bez przerwy w ciągu 200 dni i 50 dni bez wody. Lekarze badają głodomora i stwierdzają, że żadne zmiany w organizmie nie zaszły, jest tylko osłabienie pulsu.

W beczce przez Atlantyk

Marynarz i weteran z czasów wojny światowej, Polak Biegański zamierza przepłynąć przez Atlantyk z Ameryki do Europy w beczce. — Beczka specjalnie na ten cel zbudowana z klepek dębowych, grubości 3 cale, waży trzy i pół tonny.

Na próbę Biegański przepłynął w tej beczce po jeziorze Erie z Buffalo do Clereland.

Śmierć działacza społecznego

W dniu 18 października 1936 r. zmarł w Chełmie znany działacz społeczny Wacław Michał Walewski magister farmacji.

Sp. Walewski długoletni Radny m. Chełma, Członek Wojew. Związku Międzykomunalnego Opieki Społecznej w Lublinie, Członek wielu Komisji Radzieckich, Prezes Chrzescijańskiego Towarzystwa Dobroczynności w Chełmie cieszył się na terenie Chełma powszechnym szacunkiem i uznaniem. To też w obrzędach żałobnych udział społeczeństwa był masowy, bez różnicy wyznania i przekonań politycznych.

Okolicznościowe przemówienie nad trumną zmarłego m. in. wygłosił p. Prezydent miasta Tomaszewski, podkreślając znaczący charakter zmarłego i wszelkie uczynki, które sprowadzały się do: „wszystko dla dobra Polski i narodu polskiego”, że długo jeszcze w pracach samorządu miejskiego będą wspomniane rady zmarłego.

Nadesłane — osobiste.

Społecznicy i oświatowcy!

O odchodząc po 6 latach pracy instruktorskiej oświatowej przy Inspektoracie Szkolnym w Chełmie, na zaproponowane mi przez Władze Stanowisko Kierownika Mazowieckiego Uniwersytetu Wiejskiego im. A. Skwarczyńskiego w Głuchowie, czuję się w obowiązku na gościnnych łamach Kroniki, złożyć serdeczne podziękowania za współpracę i życzliwe ustosunkowanie się do poczynąń społecznych i oświatowych podejmowanych przeze mnie z ramienia Inspektoratu Szkolnego i Powiatowej Komisji Oświaty Pozaszkolnej w Chełmie.

Przed wszystkim dziękuję za współpracę, moralne i materialne poparcie podejmowanej akcji, Wydziałowi Powiatowemu, P.P. Inspektoratowi Szkolnym, Zarządom Gmin, Związkowi Nauczycielstwa Polskiego, P.P. Nauczycielstwu, pracownikom Samorządu Gminnego, wszystkich inspektorom i działaczom Spółdzielczym, rolniczym i przodownikom organizacji młodzieżowych.

Organizacjom postępowym życząc dalszego rozwoju i mocnego bojowania o idee sprawiedliwości i uczciwości społecznej w imię dobra wsi polskiej.

Rozpoczynając pracę w nowej placówce, tej Szkole Oficerów Chłopskich regionu łowickiego, mam głęboką wiarę w realizację, krzesanych przez nas wspólnie idei w imię których podejmujemy wsiową pracę, my wszyscy synowie wsi.

Trendota Marjan.

Niniejszem uprzejmie podaje do łaskawej wiadomości, że w dniu

15 października r. 1936 otworzyłem

PRACOWNIE FUTER

Tymczasowo w Firmie Fr. Żurawski przy ul. Reformackiej Nr. 16 w Chełmie.

Polecając się łask. względem Szan. Publiczności

pozostaje z wysokim poważaniem

W. Sulicki

Mistrz Kuśnierski

Z życia Rezerwistów w Chełmie.

Koło Związku Rezerwistów w Chełmie urządza w dniu 24 b.m. (sobota) zabawę taneczną, w świetlicy własnej, ul. Lubelska 2. Początek o godz. 18-ej. Dochód przeznaczony na umundurowanie oddziału.

Do akt. Nr. Km.1679/1936 r.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie - Lub. rew. I-go Jan Bereza zamieszkały w Chełmie, przy ul. Kopernika Nr. 22a na mocy art. 602, 603, 604, K. P. C. ogłasza, że w dniu 4 listopada 1936r. o godzinie 8-iej (nie później jednak niż w dwie godziny) w Chełmie, przy ulicy Lubelskiej Nr. 39 odbędzie się I-sza licytacja ruchomości należących do Szłomy Lejzora i Mnichy małż. Glasbergów składających się z 460 par różnego obuwia damskiego i męskiego, oszacowanych na łączną sumę zł. 3390 gr.--na zaspokojenie wierzytelności Bajli — Rajzli i Gecla Sołowiejczyków.

Powyższe ruchomości można oglądać pod wskazanym adresem w dniu licytacji.

Chełm, dn. 21 października 1936r.

Komornik JAN BEREZA

**Zakład krawiecki
IGNACEGO CZULCZYŃSKIEGO**
w Chełmie, ul. Reformacka 33

Wykonuję wszelkiego rodzaju roboty wchodząc w zakres krawiectwa wojkowego i cywilnego według najnowszych wzorów z własnych i powierzonych materiałów. Posiadam przepiękne kolekcje najlepszych materiałów pierwszorzędných fabryk. Ceny przystępne, wykonanie solidne, p.p. urzędnikom na dogodnych warunkach.

Komunalna Kasa Oszczędności pow. Chełmskiego w Chełmie

przyjmuje wkłady przy oprocentowaniu od 5 do 6% w stos. rocznym.
Tajemnica wkładów prawnie zastrzeżona.

Czytajcie Kronikę Nadbużańską!

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. H. Modzelowski—Wysock— List wysyłamy,—prosimy o wiadomości bieżące z terenu.

FUTRA
DAMSKIE i MĘSKIE
KURTKI, MUFGI NOWE
Przyjmuje wszelkie przeróbki futer według najnowszych modeli, wykonuje solidnie i tanio
W. SULICKI
Mistrz kuśnierski
Tymczasowo w Firmie Fr. Żurawski
ul. Reformacka 16 w Chełmie

U. S. Nr. VI—22 (30) 36.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI

W myśl par. 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. VI.32 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) Urząd Skarbowy w Chełmie podaje do ogólnej wiadomości, że celem uregulowania należności Urzędu Skarbowego i innych wierzytelności, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

- DN. 27. X. 36 o godz. 9-iej, u **MISIEWICZA JANA** w kol. Nowosiółki gm. Staw: pszenicy w słomie 50 centn. metr. oszacowanych na 1000 zł. i żyta w słomie 50 centn. metr. oszacowanych na 500 zł.
- o godz. 10-iej u **LECHNICKIEGO FELICJANA** w folw. Serebryszce, gm. Krzywiczki: pszenicy w słomie około 220 centn. metr. oszacowanych na 4780 zł. żyta w słomie około 40 centn. metr. oszacowanych na 440 zł. i owsa w słomie około 40 centn. metr. oszacowanych na 600 zł.
- o godz. 11-iej u **MARI I LECHNICKIEJ** w maj. Bezek gm. Staw: pszenicy ozimej w słomie około 100 centn. metr. oszacowanych na 2000 zł.
- o godz. 12-iej, u **LECHNICKIEGO ZDZISŁAWA** w maj. Święcica, gm. Olchowiec: pszenicy ozimej w słomie około 240 centn. metr. oszacowanych na 4800 zł.
- o godz. 13-iej, u **LECHNICKIEGO TADEUSZA** w maj. Pniówno gm. Olchowiec: pszenicy w słomie około 240 centn. metr. oszacowanych na 4800 zł.
- DN. 28. X. 36 r. o godz. 10-iej 1) u **WOJCIECHOWSKIEGO STANISŁAWA** w maj. Kanie, gm. Pawłów: pszenicy w słomie około 160 centn. metr. oszacowanych na 2880 zł.
- 2) u **LACHERTA CZESŁAWA** w maj. Mogielnica, gm. Siedliszcze: pszenicy w słomie około 110 centn. metr. oszacowanych na 2200 zł.
- 3) u **TADEUSZA DZIEWICKIEGO** w maj. Wólka Leszczańska gm. Zmudź: żyta w słomie około 150 centn. metr. oszacowanych na 1500 zł., pszenicy jarej w słomie około 140 centn. metr. oszacowanych na 1960 zł. pszenicy ozimej 10 centn. metr. oszacowanych na 140 zł.
- o godz. 12-iej u **SPADK. BIENKOWSKIEGO MAKSYMILIANA** w maj. Swierszczów, gm. Wiszniewice: pszenicy w słomie około 140 centn. metr. oszacowanych na 2240 zł. drzewa dębowego 50 mtr. kubicznych oszacowanych na 250 zł. trzody chlewnej 50 sztuk oszac. na 1500 zł. deski i bale różnych wym. 100 mtr. kub. oszac. na 4500 zł., cegły wypalonej 30.000 sztuk oszac. na 1800 zł. Wobec tego, że do w/wym. desek bali i cegły kilkakrotnie ogłoszona licytacja nie doszła do skutku — przeto ruchomości te sprzedane będą poniżej ceny szacunkowej.
- o godz. 12-iej, u **TITTENBRUNA STEFANA** w maj. Dryszczów, gm. Zmudź: pszenicy w słomie około 50 centn. metr. oszacowanych na 900 zł., żyta w słomie około 40 centn. metr. oszac. na 400 zł.
- o godz. 13-iej, u **DROŻDŻYKA WŁADYSŁAWA** w maj. Liszno: żyta w ziarnie około 30 centn. metr. oszacowanych na 300 zł.
- DN. 29. X. 36 r. o godz. 10-iej, u **RZEWUSKIEGO DOMINIK A** w maj. Sielec, gm. Rakolupy: pszenicy jarej w słomie około 400 centn. metr. oszacowanych na 7200 zł.
- o godz. 12-iej, u **IŻYCKIEJ IRENY** w maj. Dębiny, gm. Rakolupy: pszenicy ozimej w słomie około 70 centn. metr. oszac. na 1400 zł.
- o godz. 13-iej, u **RZEWUSKIEGO WACŁAWA** w maj. Kasiłan, gm. Rakolupy: pianino f-my. Kermoft, czarne w dobrym stanie oszacowane na 400 zł., bryczka zółta w dobrym stanie oszacowana na 150 zł.

Za Naczelnikika Urzędu Skarbowego
STAFIŃSKI
Kierownik Działu Egzekucyjnego

ODPOWIEDZI REDAKCJI:

P. Kolasiewicz — Czy odznaczeni krzyżem lub medalem niepodległości mają prawo do tytułu kawalera orderu niepodległości.

— Nie — gdyż nie jest to order w ścisłym tego słowa znaczeniu, i nie posiada stopni jak np. order „odrodzenia Polski”.

P. K. w Chełmie—Wiersz nie może być umieszczony. Tendencja dobra — ale forma niedostateczna. — Notatka idzie.

P. Bolesław Koszuk—kol. Łukówek — O bibliotece zamieścimy, artykuł poprzedni wymaga przerobienia fachowego. Temat ten będzie aktualny, ale podamy go w opracowaniu specjalistów. Proszę nie szukać tematów obcych z szerokiego terenu, wiadomości własne z życia wsi, organizacji są ważne i dobre, czekamy na nie.

Do akt. Nr. Km. 1271 i 1517/36.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie-Lub. rew. I-go JAN BEREZA zamieszkały w Chełmie, przy ul. Kopernika Nr. 22a na mocy art. 602, 603, 604, K. P. C. ogłasza, że w dniu 13 listopada 1936 r. o godz. 13-iej (nie później jednak niż w dwie godziny) w maj. Dryszczów gm. Zmudź pow. Chełmskiego odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości należących do Stefana Tittenbruna składających się z 80 wozów pszenicy, ziarno w słomie około 80 mtr., 20 wozów żyta, ziarno w słomie około 20 mtr., 30 wozów jęczmienia ziarno w słomie około 30 mtr., 2 stert pszenicy ziarno w słomie około 50 mtr., 10 owiec, byczka, żrebaka, encyklopedji Olębranda, bagnetu, sztuceru i dubeltówki, oszacowanych na łączną sumę zł. 3665 na spokojenie wierzytelności Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Lublinie i Państwowego Banku Rolnego Oddział w Lublinie.

Powyższe ruchomości można oglądać pod wskazanym adresem w dniu licytacji.

Chełm, dn. 16 października 1936 r.

Komornik

(—) JAN BEREZA

Chcesz słuchać radia

TANIO KUP

Detefon

odbiornik DETEFON

CHCESZ SŁYSZEĆ CAŁY ŚWIAT KUP

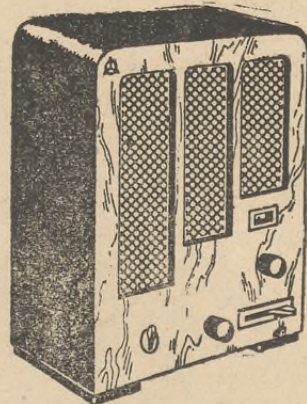
ECHO

w przedstawicielstwie

„Technika”

Inż. W. JODKO

Chełm, Lubelska 59 tel. 88

Redaktor odpowiedzialny
STEFAN BOLMAN

Wydawca: STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ KULTURY
POLSKIEJ W CHELMIE

Tłoczono w drukarni „Zwierzciadło”
Chełm-lub. Lubelska 56.